

Sygn. akt II Cz 1491/14

POSTANOWIENIE

Dnia 3 października 2014 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Sławomir Krajewski (spr.)

Sędziowie: SO Violetta Osińska

SO Zbigniew Ciechanowicz

po rozpoznaniu w dniu 3 października 2014 roku w Szczecinie na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi dłużnika: P. J.

na czynność Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w (...)

M. J. (1) w sprawie o sygn. akt Km 2771/12 - wszczęcia postępowania

egzekucyjnego przeciwko dłużnikowi, postanowienia z dnia 27 grudnia 2013 roku w

przedmiocie ustalenia kosztów postępowania i zajęcia wynagrodzenia za pracę

z udziałem wierzyciela: (...) w W.,

na skutek zażalenia dłużnika na postanowienie Sądu Rejonowego w Stargardzie Szczecińskim z dnia 24 kwietnia 2014 roku, w sprawie o sygn. akt I Co 804/14

postanawia:

I. zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że zmienić postanowienie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w (...) M. J. (1) z dnia 27 grudnia 2013 roku, w sprawie Km 2771/12, w ten sposób, że wyłączyć z wezwania do zapłaty kosztów postępowania dłużnika P. J. i w pozostałej części skargę oddalić,

II. w pozostałej części odrzucić zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 24 kwietnia 2014 roku Sąd Rejonowy w Stargardzie Szczecińskim Wydział I Cywilny, oddalił skargę.

W uzasadnieniu wskazał, iż w niniejszej sprawie dłużnik kwestionował zasadność obciążenia go kosztami postępowania egzekucyjnego podnosząc, że nie mieszkał w przedmiotowym lokalu w chwili wszczęcia postępowania egzekucyjnego. Dłużnik kwestionował, więc zasadność wszczęcia postępowania egzekucyjnego przeciwko jego osobie. Sąd zwrócił uwagę, iż P. J. został wskazany jako dłużnik we wniosku egzekucyjnym, co wynikało z treści tytułu wykonawczego. Dodał, iż z protokołu z dnia 18 marca 2013 r. wynika, że pod wskazanym adresem zastano M. J. (2), z której oświadczenia wynikało, że w przedmiotowym lokalu zamieszkuje między innymi P. J.. W tym świetle za gołosłowne i niczym nie podparte Sąd pierwszej instancji uznał twierdzenia dłużnika, że nie wiedział o toczącym się postępowaniu, które toczyło się od 2001 roku, mając na uwadze, że wszelka korespondencja z tym związana kierowana

była na adres pod którym dłużnik zamieszkiwał do kwietnia 2009 roku. Według Sądu Rejonowego, skoro dłużnik o toczącym się postępowaniu wiedział, to miał obowiązek zawiadomienia wierzyciela o zmianie adresu.

Sąd nadmienił, iż na rozprawie w dniu 10 lipca 2013 roku w sprawie Sądu Rejonowego w Stargardzie Szczecińskim - I C 910/13, P. J. przyznał, że nie zawiadomił (...) o zmianie adresu, choć wymeldował się z przedmiotowego lokalu w 2011 roku. Sam fakt wymeldowania się dłużnika sam w sobie nie powodował więc, że skarżący nie mógł występować w omawianym postępowaniu egzekucyjnym w roli dłużnika.

W tej sytuacji Sąd pierwszej instancji uznał, że wierzyciel zasadnie wskazał P. J. we wniosku egzekucyjnym jako jednego z dłużników, a co za tym idzie skarżący odpowiada przed wierzycielem wraz z pozostałymi dłużnikami solidarnie za związane z omawianym postępowaniem egzekucyjnym koszty.

Na powyższe postanowienie dłużnik złożył zażalenie i zaskarżając postanowienie w całości, wniósł o jego zmianę, poprzez uchylenie postanowienia komornika z dnia 27 grudnia 2013 roku, w sprawie o sygnaturze akt Km 2771/12, względem dłużnika P. J., umorzenie postępowania egzekucyjnego w sprawie o sygnaturze akt Km 2771/12 względem dłużnika P. J. oraz zasądzenie od wierzyciela na rzecz dłużnika kosztów postępowania za dwie instancje.

W uzasadnieniu podniósł, iż w 2001 roku, kiedy to zapadł wyrok Sądu Rejonowego, dotyczący eksmisji z lokalu i wyrok ten zaopatrzony został w klauzulę wykonalności, miał zaledwie 12 lat, a zatem jako osoba nie posiadająca zdolności do czynności prawnych nie mógł w żaden sposób świadomie wiedzieć o przedmiotowym postępowaniu, jak także o jego prawnych skutkach. Skarżący wskazał, iż o pierwszej czynności związanej z tytułem wykonawczym, dowiedział się w momencie wszczęcia postępowania egzekucyjnego przeciwko niemu przez komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w (...)A. P. w sprawie o sygn. akt Km 836/12. W tamtejszym postępowaniu, wniosek egzekucyjny skierowany został przez wierzyciela na adres przy os. (...) w S.. Skarżący nadmienił, iż o tym postępowaniu dowiedział się w momencie dokonania potrącenia wynagrodzenia za pracę. Dodał, iż z chwilą dowiedzenia się o toczącej się przeciwko niemu egzekucji udał się do komornika w celu wyjaśnienia sprawy i złożył do akt komorniczych oświadczenie o swoim aktualnym adresie zamieszkania. W związku z tym komornik postanowienie z dnia 2 października 2012 roku o ustaleniu kosztów postępowania doręczył już na prawidłowy adres przy ul. (...) w S..

Skarżący zwrócił uwagę, iż nakaz zapłaty, który stanowił tytuł wykonawczy w tym postępowaniu został uchylony na skutek sprzeciwu - w związku z wadliwym doręczeniem nakazu zapłaty. Skarżący zaznaczył, iż wskutek dowiedzenia się o wskazanym powyżej postępowaniu egzekucyjnym, pismem z dnia 16 lipca 2012 roku zwrócił się bezpośrednio do wierzyciela z wyjaśnieniami dotyczącymi całej sprawy, w szczególności wskazaniem momentu wyprowadzenia się z adresu przy os. (...) i zamieszkania pod adresem przy ul. (...) i wnioskiem o rozłożenie zadłużenia na raty. Dodał, iż w piśmie tym podniósł, że o zadłużeniu dowiedział się dopiero w chwili zajęcia wynagrodzenia.

Według skarżącego wierzyciel pismem z dnia 31 października 2012 roku przesłał mu odpowiedź na jego wniosek wraz z projektem umowy ugody, dotyczącej spłaty ratalnej zadłużenia. W związku z powyższym skarżący stwierdził, iż nie sposób uznać, że egzekucja prowadzona przez komornika sądowego M. J. (1) w sprawie o sygn. akt Km 2771/12 była prawidłowa. Podał, iż jej wszczęcie nastąpiło w dniu 15 marca 2013 roku na wniosek wierzyciela, który wskazał, że adres zamieszkania dłużnika jest w S. przy ul. (...).

Skarżący podkreślił, iż już w chwili skierowania wniosku egzekucyjnego wierzyciel wiedział o aktualnym adresie zamieszkania dłużnika z co najmniej z dwóch źródeł tj. akt sprawy poprzedniej egzekucji i pisma dłużnika z dnia 16 lipca 2012 roku. W ocenie skarżącego to na wierzycielu w tym momencie ciążył obowiązek wskazania prawdziwego adresu zamieszkania dłużnika, tym bardziej, że nie ulega żadnej wątpliwości, iż wiedzę tę posiadał. Faktu tego nie zmienia także oświadczenie matki dłużnika z dnia 18 marca 2013 roku, wskazujące, iż dłużnik zamieszkuje w przedmiotowym lokalu, gdyż w piśmie z dnia 16 lipca 2012 roku kierowanym do wierzyciela, dłużnik oświadczył, że nie utrzymuje żadnych kontaktów z rodzicami.

Wobec powyższego skarżący stwierdził, iż dowiedział się o egzekucji dopiero w dniu 10 marca 2014 roku, kiedy to otrzymał wynagrodzenie za pracę potrącone o koszty egzekucji i zakład pracy poinformował go o prowadzonym

przeciwko niemu postępowaniu egzekucyjnym. W związku z tym, żadna czynność dokonana przez komornika w tym postępowaniu nie została doręczona dłużnikowi prawidłowo, w tym również postanowienie o zakończeniu postępowania i ustaleniu jego kosztów z dnia 27 grudnia 2013 roku. Zdaniem skarżącego nie są to więc, jak wskazuje Sąd I instancji, twierdzenia gołosłowne. Skarżący podniósł, iż dopełnił obowiązku zawiadomienia wierzyciela o zmianie adresu i w związku z tym nie zgadza się ze stanowiskiem Sądu Rejonowego, że wierzyciel zasadnie wskazał dłużnika we wniosku egzekucyjnym i winien on odpowiadać solidarnie z pozostałymi dłużnikami za związane z postępowaniem koszty.

Skarżący dodał, iż w związku z faktem, że egzekucja sama w sobie była niecelowa, z uwagi na fakt, iż dotyczyła ona opróżnienia i wydania lokalu mieszkalnego, a dłużnik nie zamieszkiwał pod wskazanym adresem już od dwóch lat, nie powinien on odpowiadać za jej koszty. Wskazał, iż obowiązkiem wierzyciela zaś było ograniczenie egzekucji w stosunku do P. J., gdyż posiadał on wiedzę, co do stanu faktycznego przedmiotowej sprawy przekazaną bezpośrednio od dłużnika.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie okazało się częściowo zasadne, a pozostałej części podlegało odrzuceniu.

W sytuacji, kiedy wierzycielowi, jeszcze przed wszczęciem przedmiotowego postępowania egzekucyjnego znana była okoliczność wyprowadzenia się dłużnika z lokalu mieszkalnego, położonego w S. Osiedle (...), będącego przedmiotem tego postępowania egzekucyjnego, w zakresie obowiązku jego opróżnienia i wydania, nie można mówić o celowym wszczęciu egzekucji wobec takiego dłużnika, co sprzeciwia się obciążeniu go kosztami postępowania egzekucyjnego poniesionymi przez wierzyciela, w trybie art. 770 kpc.

Przypadek taki zaistniał w rozpoznawanej sprawie co do dłużnika P. J.. Wynika to w sposób nie budzący wątpliwości z dokumentów dołączonych do zażalenia, w szczególności projektu ugody z dnia 31 października 2012 roku, w którym wskazano miejsce zamieszkania ww. - ul. (...), S.. Istotnym jest, że ów projekt został sporządzony przez wierzyciela w niniejszej sprawie -(...) w W. i nastąpiło to przed złożeniem wniosku egzekucyjnego w niniejszej sprawie - 20 listopada 2012 roku.

Zważyć jeszcze należy, że dłużnik P. J. nie mógł w inny sposób, jak wyprowadzenie się ze spornego lokalu, zadośćuczynić obowiązkowi jego opróżnienia i wydania, skoro pozostali w tym lokalu inni jeszcze dorośli dłużnicy.

W związku z powyższym bez znaczenia jest czy dłużnik odrębnie poinformował wierzyciela o zmianie swego miejsca zamieszkania i tym samym wyprowadzeniu się ze spornego lokalu.

Reasumując, na podstawie art. 386 § 1 kpc, w zw. z art. 397 § 2 kpc i art. 13 § 2 kpc, orzeczono jak w punkcie I sentencji postanowienia.

W pozostałym zakresie zażalenie, jako niedopuszczalne, podlegało odrzuceniu.

W rozpoznawanej sprawie dłużnik złożył także skargę na czynności komornika, w postaci: wszczęcia przeciwko niemu postępowania egzekucyjnego, zajęcia jego wynagrodzenia za pracę z dnia 10 marca 2014 roku i wreszcie doręczenia korespondencji i skarga na te czynności została oddalona.

W postępowaniu egzekucyjnym zażalenia na postanowienia sądu pierwszej instancji rozpoznającego skargę na czynności komornika przysługują wyłącznie w wypadkach w ustawie wskazanych - art. 767⁽⁴⁾ § 1 kpc, a także - poprzez odpowiednie stosowanie zgodnie z art. 13 § 2 kpc - na postanowienia Sądu wymienione w art. 394 § 1 kpc. W myśl przepisu art. 394 § 1 kpc środek zaskarżenia, jakim jest zażalenie przysługuje tylko na postanowienie Sądu I instancji kończące postępowanie w sprawie, a ponadto na postanowienia Sądu I instancji i zarządzenia przewodniczącego enumeratywnie wymienione w pkt 1-12 tego przepisu. W orzecznictwie ukształtowało się ugruntowane obecnie stanowisko, że postanowienie wydane na skutek rozpoznania skargi na czynności komornika podlega zaskarżeniu,

jeżeli kończy bądź zmierza do zakończenia postępowania egzekucyjnego (uchwała Sądu Najwyższego z dnia (...) uchwała Sądu Najwyższego z dnia(...) (...) W postanowieniu z dnia (...) (...) Sąd Najwyższy stwierdził - podkreślając, że przyjęte w postępowaniu rozpoznawczym rozumienie pojęcia „orzeczenie kończące postępowanie w sprawie” wymaga w postępowaniu egzekucyjnym uwzględnienia specyfiki i charakteru tego postępowania - iż w sprawie egzekucyjnej orzeczeniem kończącym postępowanie jest nie tylko orzeczenie kończące postępowanie jako całość, ale także postanowienie sądu definitywnie zamykające samodzielną, zasadniczą część postępowania egzekucyjnego.

Żaden z przepisów regulujących postępowanie egzekucyjne nie wskazuje, ażeby zaskarżalnym było postanowienie Sądu oddalające skargę na ww. czynności komornika. Należy zauważyć, że odnosi się to również do zawiadomienia o wszczęciu egzekucji. Postanowienie to nie ma także przymiotu orzeczenia kończącego postępowanie egzekucyjne, a także nie kończy części tego postępowania.

Skoro zatem, zarówno w świetle przepisów regulujących postępowanie egzekucyjne, jak i w świetle art. 394 § 1 kpc, postanowienie Sądu pierwszej instancji w analizowanym obecnie zakresie jest niezaskarżalne, to dłużnikowi nie przysługiwał środek zaskarżenia, w postaci zażalenia, w związku z czym zasadne było odrzucenie w tym zakresie zażalenia.

Sąd Okręgowy orzekł w tym przedmiocie w punkcie II sentencji postanowienia, na podstawie art. 370 kpc, w zw. z art. 373 kpc, art. 397 § 2 kpc i art. 13 § 2 kpc.

Na koniec wskazania jeszcze wymaga, że dłużnik może w każdym czasie złożyć wniosek do komornika o umorzenie wobec niego postępowania egzekucyjnego i jeżeli wniosek ten nie zostanie uwzględniony przysługiwać mu będzie prawo zaskarżenia takiej czynności komornika skargą na czynność komornika i dalej także zażaleniem na postanowienie sądu ją rozpoznające.

(...)

-(...)

(...)

(...)